



## Raadsvoorstel

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2009	RA09.0096	B 2	09/831

### Onderwerp:

Programmabegroting 2010

Portefeuillehouder: J. Kuper

Concernstaf

Beleid en financiën

Grietje Regtop, telefoon ((0591)68 51 11)

### Aan de gemeenteraad

#### Voorgesteld besluit

1. De programmabegroting 2010 vast te stellen overeenkomstig de voorgelegde ontwerpbegroting.
2. Het geaccepteerde begrotingstekort 2010 ad € 3 miljoen ten laste te brengen van de BAR.
3. De programmabudgetten 2010 in termen van baten en lasten per programma vast te stellen conform de ontwerpbegroting 2010.
4. De meerjarenraming 2011 - 2013 te aanvaarden als leidraad voor het te voeren toekomstige financiële beleid.

#### Samenvatting

De programmabegroting 2010 en de daarin opgenomen beleidskeuzes en -richtingen zijn de resultante van de besluiten over de uitgangspunten en ontwikkelingen die beschreven zijn in de Kadernota 2009, alsmede van de actuele ontwikkelingen die zich voordeden in de periode na deze kadernota en de maatregelen die in dat licht getroffen zijn om de beleidsvoornemens 2010 te kunnen financieren. Het begrotingsresultaat 2010 is licht positief, met dien verstande dat dit positieve resultaat bereikt wordt met inachtneming van het door uw raad in het licht van de economische crisis geaccepteerde begrotingstekort 2010 van € 3 miljoen.

Het college acht het van groot belang om juist onder de huidige omstandigheden zorg te dragen voor continuering van het ingezette beleid, door de uitgaven zo veel mogelijk op peil te houden, door waar mogelijk de regionale economie extra impulsen te geven, door de lasten voor de burger zo veel mogelijk te beperken en voorts door middelen vrij te spelen om nieuwe ontwikkelingen binnen de beleids- programma's mogelijk te maken. Wij stellen u voor het geaccepteerde begrotingstekort 2010 van € 3 miljoen ten laste te brengen van de BAR.

In het financieel meerjarenperspectief begroten we voor de jaren 2011 t/m 2013 een tekort van circa € 3,3 (2011), € 6,1 (2012) en € 6,0 miljoen (2013). Dit is het tekort exclusief de geaccepteerde tekorten over deze jaren van respectievelijk € 3, € 2 en € 2 miljoen. Voor een gezond financieel beleid is het van groot belang dat zo snel mogelijk weer perspectief ontstaat op een sluitende meerjarenbegroting. Het college wil daartoe de komende tijd al een aantal voorbereidende stappen zetten.

In de nieuwe bestuurlijke periode die volgt na de raadsverkiezingen in maart 2010 zullen vervolgens keuzes moeten worden gemaakt. Om die reden stellen wij in deze programmabegroting voor het weerstandsvermogen met een substantieel bedrag te versterken om eventuele ombuigingen straks op basis van visie te laten plaatsvinden en doordacht in te voeren.

#### Bijlagen:

de programmabegroting 2010 (beleidsbegroting en financiële begroting)

Stukken ter inzage:

Collegebesluit d.d. 29 september 2009.

Rapportage inventarisatie bestemmingsreserves.

Jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2009	RA09.0096	B 2	09/831

**1. Aanleiding voor het voorstel**

Voor u ligt de programmabegroting 2010. Door het vaststellen van de programmabegroting bepaalt uw raad elk jaar welke belangrijke maatschappelijke doelen worden nagestreefd en welke bestuurlijke keuzes voor 2010 in dat kader op hoofdlijnen worden gemaakt.

De programmabegroting is niet uitputtend als het gaat om de beleidsbepaling, maar spitst zich toe op de politiek-bestuurlijk belangrijkste prioriteiten en doelstellingen voor het betreffende begrotingsjaar. Uiteraard maken de budgetten bestemd voor de uitvoering van het 'going-concern' beleid wel deel uit van de programmabegroting.

**2. Argumentatie / beoogd effect.**

De programmabegroting vormt samen met de jaarlijkse kadernota (juni) het belangrijkste instrument voor uw raad om invulling te kunnen geven aan de kaderstellende rol in het duale bestuursstelsel.

Door de programmabegroting vast te stellen autoriseert u het college over te gaan tot uitvoering van het gemeentelijk beleid en de vastgestelde middelen daarvoor in te zetten.

**3. Relatie met bestaand beleid / eerder genomen besluiten**

De programmabegroting 2010 en de daarin opgenomen beleidskeuzes en -richtingen zijn de resultante van uw besluit van 25 juni jl. over de uitgangspunten en ontwikkelingen zoals deze zijn beschreven in de Kadernota 2009, alsmede van de actuele ontwikkelingen die zich voordeden in de periode na deze kadernota en de maatregelen die in dat licht getroffen zijn om de beleidsvoornemens 2010 te kunnen financieren.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2008 zijn een aantal voorzieningen, met een totale omvang van € 15,5 miljoen, herschikt naar bestemmingsreserves. Bij het vaststellen van de kadernota 2009 is besloten hiervan € 5 miljoen als dekkingsmiddel in te zetten. Er heeft nader onderzoek plaats gevonden naar de inzetbaarheid van de overige € 10 miljoen. Uitgangspunt is dat gelden waarvoor geen formele verplichting bestaan als bestemmingsreserves worden gepresenteerd, waarbij de raad de beschikkingsvrijheid heeft over deze reserves. De afgelopen tijd is voor een belangrijk deel al gebruik gemaakt van deze beschikkingsvrijheid omdat wij als gemeente met alle kracht inzetten op stadvernieuwing c.q. stimulering van de economie in verband met de economische crisis. Ook is er sprake van voornemens tot investeren, die vooral betrekking hebben op stadsvernieuwing, die door middel van voorstellen aan de raad zullen worden voorgelegd.

In de begroting is geen rekening gehouden met een aanvullende vrijvallende ruimte (boven de reeds ingeboekte € 5 miljoen) binnen de genoemde bestemmingsreserves.

#### 4. Bestuurlijke overwegingen op hoofdlijnen

De bestuurlijke overwegingen bij deze programmabegroting zijn in volle omvang verwoord in hoofdstuk 3 'Bestuurlijke overwegingen' (begrotingsdeel I, de beleidsbegroting), waarnaar wij u korthedshalve verwijzen. In dit voorstel brengen wij de belangrijkste overwegingen voor deze begroting onder uw aandacht.

Het college acht het van groot belang om juist onder de huidige omstandigheden zorg te dragen voor continuering van het ingezette beleid, door de uitgaven zo veel mogelijk op peil te houden, door waar mogelijk de regionale economie extra impulsen te geven, door de lasten voor de burger zo veel mogelijk te beperken en voorts door middelen vrij te spelen om nieuwe ontwikkelingen binnen de beleidsprogramma's mogelijk te maken.

Onze inzet is in lijn met de vraag van de rijksoverheid aan de gemeenten om juist in deze tijd lokaal zo veel mogelijk extra te investeren, continuïteit van beleid na te streven en de burger te ontzien. De provincie heeft in dit verband aangegeven begrotingstekorten te accepteren indien sprake is van een relatie met de crisis.

Op basis van deze visie bieden wij u een begrotingsresultaat 2010 aan dat licht positief is, met dien verstande dat dit positieve resultaat bereikt wordt met inachtneming van het door uw raad in het licht van de economische crisis geaccepteerde begrotingstekort 2010 van € 3 miljoen.

Wij stellen u voor dit tekort van € 3 miljoen ten laste te brengen van de BAR.

#### 5. budgettaire positie en meerjarenperspectief

In het financieel meerjarenperspectief begroten we voor de jaren 2011 t/m 2013 een tekort van circa € 3,3 (2011), € 6,1 (2012) en € 6,0 miljoen (2013). Dit is het tekort exclusief de geaccepteerde tekorten van resp. € 3, € 2 en € 2 miljoen.

Voor een gezond financieel beleid is het van groot belang dat zo snel mogelijk weer perspectief ontstaat op een sluitende meerjarenbegroting. Het college wil daartoe de komende tijd al een aantal voorbereidende stappen zetten en met een plan van aanpak komen, waarover wij ook overleg zullen voeren met de provincie.

De begroting is als volgt opgebouwd en tot stand gekomen:

- Als basis voor de begroting 2010 dient het begrotingsresultaat 2009.
- De beleidsintensiveringen, beleidskeuzes en mogelijke dekkingsmaatregelen, zoals die in de kadernota 2009 zijn aangegeven, zijn vervolgens aan dit begrotingsresultaat toegevoegd.
- Ook de effecten van de meicirculaire zijn toegevoegd aan het begrotingsresultaat (met uitzondering van de verwachte accressen die als stelpost al in de kadernota waren verwerkt).
- Andere financiële ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na vaststelling van de kadernota en die van invloed zijn op het begrotingsresultaat, zijn eveneens verwerkt.
- Vervolgens is gekeken welke oplossingsmogelijkheden er zijn die als financiële dekking ingezet kunnen worden.

We hebben daarmee uitvoering gegeven aan het in de kadernota geschetste proces 'Van Kadernota 2009 naar Begroting 2010'. Als resultaat van dit voorbereidingsproces presenteren wij het volgende begrotingsbeeld in meerjarig perspectief:

Omschrijving	2010	2011	2012	2013
Begrotingsresultaat begroting 2009 (voordeel)	192	155	382	382
Totaal voorstellen Kadernota 2009	10.660-	11.706-	11.905-	9.808-
Mogelijke dekkingsmaatregelen algemeen	2.020	2.091	2.739	2.744
Stelpost extra rentebate agv meer reserves	2.000	1.500	1.000	1.000
<b>Resultaat (tekort)</b>	<b>6.448-</b>	<b>7.960-</b>	<b>7.784-</b>	<b>5.682-</b>
<b>Acceptabel tekort</b>	<b>3.000-</b>	<b>3.000-</b>	<b>2.000-</b>	<b>2.000-</b>
Nog op te lossen	3.448-	4.960-	5.784-	3.682-
Effecten mei-drc. 2009	2.290	1.356	417	918-
<b>Resultaat volgens de kadernota</b>	<b>1.158-</b>	<b>3.604-</b>	<b>5.367-</b>	<b>4.600-</b>
<i>Mutaties administratie</i>				
Stijging loonkosten t.o.v. stelpost loonkosten kadernota	269-			
Verhoging verstrekte subsidies 1%	192-	192-	192-	192-
Vervangingsinvesteringen	91-	91-	91-	91-
Overige mutaties	584-	306-	63-	348-
<b>Resultaat volgens Financieel Systeem</b>	<b>2.294-</b>	<b>4.193-</b>	<b>5.713-</b>	<b>5.231-</b>
Administratieve correcties	198	198	198	198
<b>Resultaat</b>	<b>2.096-</b>	<b>3.995-</b>	<b>5.515-</b>	<b>5.033-</b>
<i>Ontwikkelingen na kadernota</i>				
Ontwikkeling algemene uitkering	-	-	900-	1.800-
Financiële ontwikkelingen sociale zaken	3.071-	2.757-	2.757-	2.757-
Compensatie WMO voor naideelgemeenten	1.773	245	PM	PM
Dekking steunpunten WMO uit inzet compensatiegelden WMO	62			
Instellen budget Mantelzorgcompliment	273-			
Overige maatregelen / financiële ontwikkelingen	789	1.234	1.484	2.034
<b>Tussentelling resultaat</b>	<b>2.816-</b>	<b>5.273-</b>	<b>7.688-</b>	<b>7.556-</b>
<i>Oplossingsmogelijkheden</i>				
Volumes	1.579	1.714	1.327	1.282
Fondsen – één jaar niet storten	373	-	-	-
Inkomsten - OZB indexering van 3% naar 1%	420-	420-	420-	420-
Nieuw beleid	336	286	286	286
Taakstellingen – specifiek	300	342	342	342
Taakstellingen – algemeen	500	PM	PM	PM
Effect reële renteontwikkeling	400			
Lager tekort Emco	400			
Aanbestedingsvoordeel Station Emmen-Zuid	75	75	75	75
<b>Resultaat exclusief acceptabel tekort</b>	<b>727</b>	<b>3.276-</b>	<b>6.079-</b>	<b>5.992-</b>
	Voordeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel
<b>Resultaat inclusief acceptabel tekort</b>	<b>727</b>	<b>6.276-</b>	<b>8.079-</b>	<b>7.992-</b>
	Voordeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Voor een uitgebreide beschouwing over en toelichting op de budgettaire positie verwijzen wij u korthedshalve naar hoofdstuk 4 'De budgettaire positie 2010 nader beschouwd' (begrotingsdeel I, de beleidsbegroting).

Een conceptbesluit is bijgevoegd.

Emmen, 29 september 2009.

Burgemeester en wethouders van Emmen,  
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Mewe

C. Bijl

jaar	stuknr. Raad	categorie/agendanr.	stuknr. B. en W.
2009	RA09.0096	B 2	09/831

### **Raadsbesluit**

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29 september 2009, nummer 09/831;

gelet op het bepaalde in de gemeentewet;

### **b e s l u i t:**

1. De programmabegroting 2010 vast te stellen overeenkomstig de voorgelegde ontwerpbegroting.
2. Het geaccepteerde begrotingstekort 2010 ad € 3 miljoen ten laste te brengen van de BAR.
3. De programmabudgetten 2010 in termen van baten en lasten per programma vast te stellen conform de ontwerpbegroting 2010.
4. De meerjarenraming 2011 - 2013 te aanvaarden als leidraad voor het te voeren toekomstige financiële beleid.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 5 november 2009.

de griffier,

de voorzitter,

H.D. Werkman

C. Bijl